Flere kvinder bliver mødre blandt dem, der er boligejere – men færre unge kvinder ejer deres egen bolig

VIDENSOVERBLIK OKTOBER 2026

EKSTERNT BEDØMT

Andelen af unge kvindelige boligejere er støt faldende, og det kan være en faktor i det faldende børnetal. Danske kvinder, der ejer deres bolig, havde i 2022 50 procent højere sandsynlighed for at få deres første barn sammenlignet med kvinder, der bor i leje- eller andelsboliger. Og forskellen mellem lejere og ejere vokser, viser et nyt forskningsstudie fra ROCKWOOL Fonden.

Hovedpointer:

• Færre unge danske kvinder ejer i dag deres bolig. Andelen af boligejere faldt gennem 2010'erne både blandt de 25–29-årige og 30–34-årige.

• Blandt barnløse unge kvinder i ejerbolig blev 7,1 procent af kvinderne i de undersøgte årgange mødre for første gang i løbet af i 2022. Blandt kvinder i andels- og lejebolig var det kun 4,7 procent, der blev mødre.

• Forskellen på 2,4 procentpoint betyder, at 50 procent flere af de barnløse kvinder, der bor i ejerbolig, får deres første barn (i gennemsnit) sammenlignet med kvinder, der bor til leje eller i andelsbolig. I 2008 var forskellen kun på 30 procent. I beregningen har forskerne kontrolleret for forskelle i kvindernes uddannelse, beskæftigelse, herkomst og urbaniseringsgrad, og tager også højde for, at langt flere kvinder i ejerbolig bor sammen med en partner.

• Når man sammenligner perioden 2019–2022 med årene før finanskrisen (2007–2009), (og man også tager højde for befolkningens ændrede uddannelse, indkomst, beskæftigelse mv siden da,) kan det, at færre nu ejer deres bolig, forklare mellem 26 og 37 procent af faldet i førstefødsler blandt de 20–34-årige kvinder.

• Sandsynligheden for at få sit første barn er faldet i alle boligformer – også blandt boligejere. Fra 2005 til 2022 faldt den med 12 procent blandt danske kvinder med ejerbolig og med 23 procent blandt kvinder i leje- eller andelsbolig. Forskellen mellem lejere og ejere er altså blevet større.

Siden 2010 er fødselstallet faldet i alle de nordiske lande og ligger nu tæt på det laveste niveau, der nogensinde er målt. I Danmark lå det gennemsnitlige fødselstal i 2024 på 1,47 barn pr. kvinde. Kun i 1983 var det lavere – nemlig 1,38 barn pr. kvinde.

Faldet skyldes først og fremmest, at færre mænd og kvinder overhovedet bliver forældre. Blandt de familier, der får deres første barn, er antallet af senere-fødte søskende nemlig forholdsvis konstant.

Et sted at bo er en forudsætning for at stifte familie, men især i de store byer har stærkt stigende priser på ejerboliger gjort det sværere for unge at komme ind på ejerboligmarkedet og lejepriserne er også mange steder fulgt med op. Unge pars boligsituation nævnes derfor af og til som en medvirkende forklaring på den faldende lyst til (eller mulighed for) at blive forældre:

Fulgte samtlige unge kvinder i fire lande

Med registerdata for 3,7 millioner kvinder i Danmark og tre andre nordiske lande har forskere nu undersøgt, om der er en sammenhæng mellem de unges boligsituation (særligt om de ejer eller lejer en bolig) og det, at færre bliver forældre. Og det er der – men kun til dels.

Ved hjælp af bolig- og sundhedsdata for samtlige unge kvinder mellem 20 og 34 år i fire nordiske lande, kan forskerne følge den enkelte kvindes familiesituation i perioden 2005-2022.

Her viser data, at færre unge danske kvinder i dag ejer deres bolig. Andelen af boligejere faldt gennem 2010'erne blandt unge kvinder. I 2010 ejede fx 55 procent af de 30-34-årige deres egen bolig – i 2019 var det 44 procent.

Når man sammenligner perioden 2019–2022 med årene før finanskrisen (2007–2009), og man også tager højde for befolkningens ændrede uddannelsesniveau, indkomst, beskæftigelse, mv siden da, er der et fald på 26-29 procent i andelen af 20–29-årige kvinder, der får deres første barn og et fald på hele 37 procent blandt de 30–34-årige kvinder.

Forskellen mellem ejere og lejere vokser

Forskerne dokumenterer også, at danske kvinder, der ejer deres bolig, har højere sandsynlighed for at få deres første barn sammenlignet kvinder, der bor til leje eller i andelsbolig.

Blandt barnløse unge kvinder i ejerbolig blev 7,1 procent af kvinderne i de undersøgte årgange mødre for første gang i løbet af i 2022. Blandt kvinder i leje- og andelsbolig var det kun 4,7 procent, der blev mødre.

Forskellen på 2,4 procentpoint betyder, at 50 procent flere af de barnløse kvinder, der bor i ejerbolig, får deres første barn (i gennemsnit) sammenlignet med kvinder, der bor til leje eller i andelsbolig. I 2008 var forskellen kun på 30 procent.

Det er efter, at forskerne har taget højde for, at langt flere af de kvinder, der bor i ejerbolig, også bor sammen med en partner. Forskerne har også kontrolleret for forskelle i kvindernes uddannelsesniveau og -status, indkomst, beskæftigelse, herkomst og om kvinderne bor i en by- eller i en landkommune.

Bolig og parforhold ser i data ud til at hænge tæt sammen: Par, der satser på en fælles fremtid, er også dem, der køber bolig sammen. Men sandsynligheden for at få sit første barn er faldet i alle boligformer – også blandt boligejere. Fra 2008 til 2022 faldt den med 14 procent blandt danske kvinder med ejerbolig og med 26 procent blandt kvinder i lejebolig. Forskellen mellem lejere og ejere er altså blevet større.

Fertilitet har ændret sig på tværs af boligform

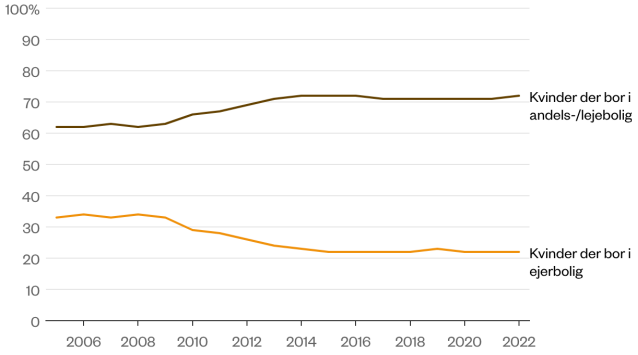
Undersøgelsen viser altså sammenfald i udviklingen mellem boligejerskab og forældreskab – ikke årsagssammenhænge. Når forskerne følger kvinderne, kan de se, at bolig, parforhold og børn ofte besluttes samtidig: De, der får børn, er også i stor stil dem, der køber bolig.

Man kan ikke dermed konkludere, at boligejerskab i sig selv fremmer beslutningen om at få børn. Det kan lige så vel være, at planer om at få barn fremmer beslutningen om at købe en bolig, men tidligere analyser har dog påvist en årsagssammenhæng mellem det at eje en bolig, der stiger i værdi, og det, at få det første barn.

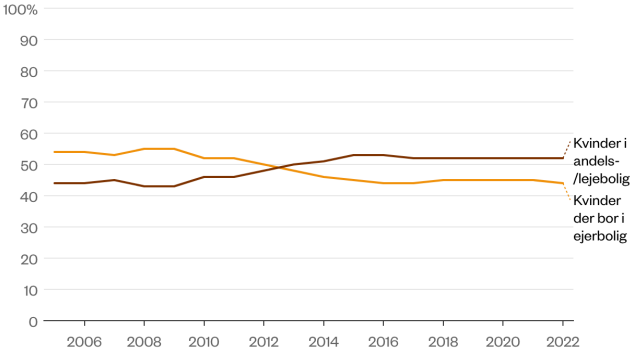
Forskningsprojektet her er den første undersøgelse af bolig og fertilitet på tværs af de nordiske lande baseret på registerdata for hele befolkningen. Med dette studie kommer forskerne lidt tættere på at kunne forklare den støt faldende fertilitet i de nordiske lande:
Fødes der færre børn, fordi de unges livsvilkår har ændret sig (færre har ejerbolig, fast job osv.)? Eller skyldes det, at færre unge har lyst til (eller mulighed for) at få børn, uanset hvordan de bor?

Svaret er: begge dele – men det er kun omkring en tredjedel af faldet i førstefødsler, der kan siges at have en sammenhæng til de unges boligsituation især i årene efter 2016.

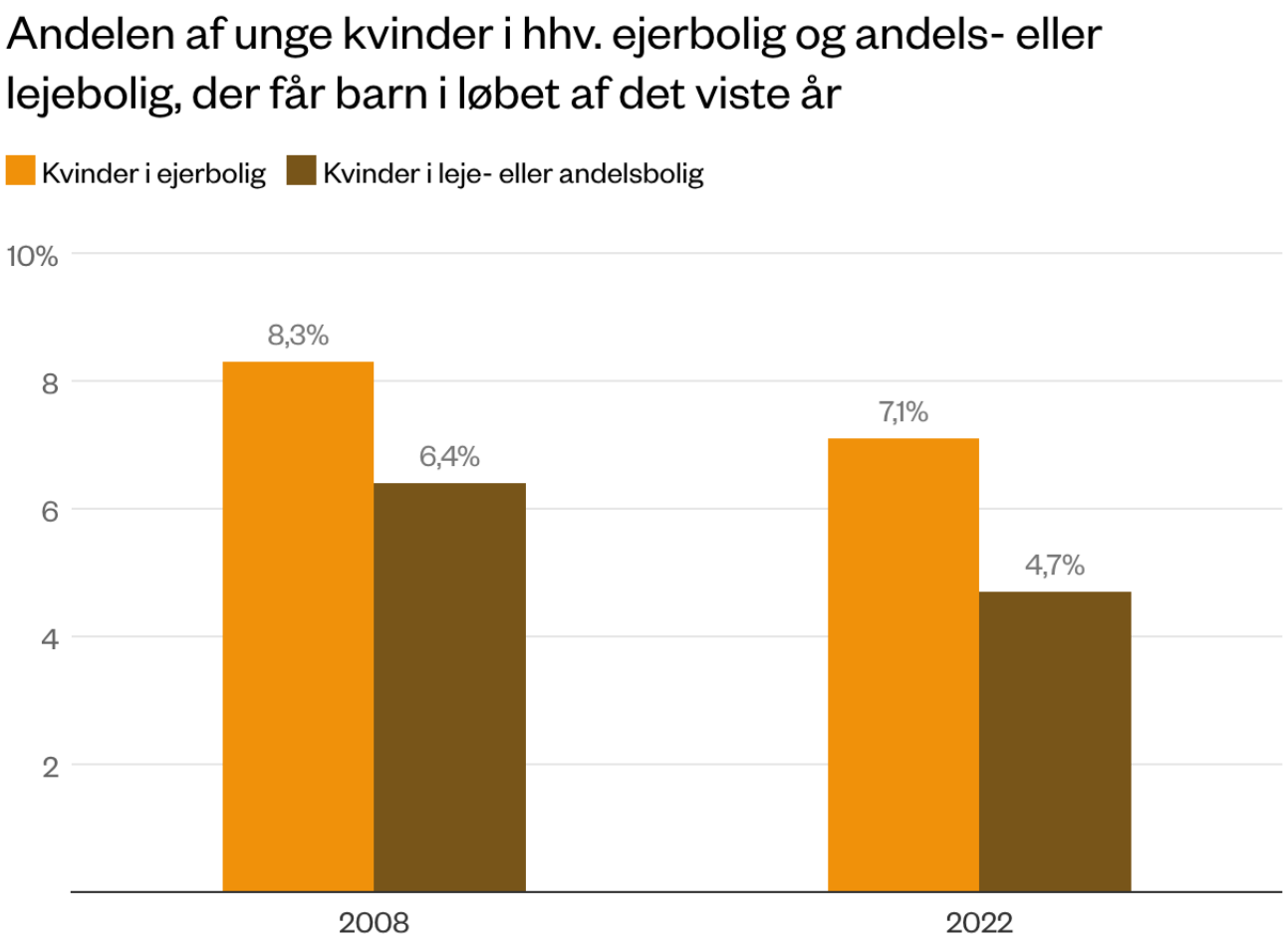
Andel af 24-29-årige kvinder, der bor i hhv. ejer- og andels-/ leje bolig

Andel af 30-34-årige kvinder, der bor i hhv. ejerbolig og andels- eller lejebolig

FIGURNOTE: Andelen af unge kvinder, der selv ejer deres bolig er i perioden især fra 2010-2022 faldet støt i Danmark. I denne graf er medtaget alle kvinder – uanset om de har børn eller ej. Kilde: egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

FIGURNOTE: Andelen af unge kvinder i hhv. ejer- og leje- eller andelsbolig, der bliver mødre i løbet af et år. Data på boligen er målt et år før data om barnefødsel. Forskellen i sandsynlighed for at få første barn imellem kvinder i andels- eller lejebolig og kvinder i ejerbolig er vokset fra 2008 til 2022. Kilde: egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

FAKTA:

Om forskningsprojektet: ***"****Changes in homeownership and entry into parenthood in the Nordic countries" (en del af projektet NORDPARENT – "Determinants of later and forgone parenthood in the Nordic countries: Examining the Role of Housing and Labor Market Careers".)*

Forskere:

• **Jessica Nisén,** INVEST Research Flagship Centre, Turku Universitet, Finland; Helsinki Institute for Demography and Population Health, Helsinki Universitet, Finland; Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Tyskland (korresponderende forfatter)
• **Lars Dommermuth,** Statistisk sentralbyrå (Statistics Norway), Oslo, Norge
• **Sofi Ohlsson-Wijk,** Sociologisk Institut, Stockholm Universitet, Sverige
• **Peter Fallesen,** ROCKWOOL Fonden, København; Swedish Institute for Social Research (SOFI), Stockholms Universitet; Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

Data:

• Registerdata for hele befolkningen i fire nordiske lande: Danmark, Finland, Norge og Sverige. (bl.a. befolknings-, bolig-, uddannelses- og indkomstregistre).

• Alle kvinder født i de fire lande er fulgt fra det år, de fylder 20, indtil de får deres første barn, udvandrer, fylder 45 eller dør. Perioden er 2005–2022 (baggrundsoplysninger fra 2004–2021).

• I Danmark indgår 868.464 kvinder, svarende til godt 6 mio. observationsår og 393.158 førstefødsler. På tværs af de fire lande indgår ca. 3,7 millioner kvinder.

• Data omfatter boligform – ejer eller lejer/andelshaver – ikke, hvad boligen koster. Undersøgelsen kan derfor ikke bruges som direkte dokumentation for, at det er prisen på boliger, der har sænket fødselstallet. Det bør undersøges særskilt.

• Undersøgelsen omfatter kun kvinder født i landet. Indvandrede kvinder indgår ikke, og mænd er ikke analyseret selvstændigt.

Peter Fallesen

Forskningsprofessor

pf@rff.dk

+45 61 33 31 84

FAMILIE OG SOCIALE FORHOLD

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser på:
https://www.rockwoolfonden.dk/udgivelser